

Listje in cvetje.

Koristna zabava.

(IX. Zmaj.)

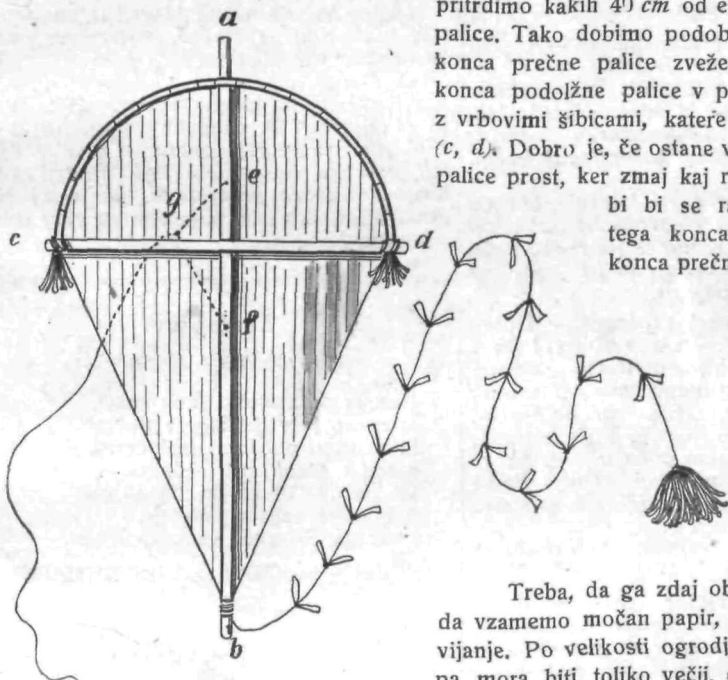
Kdo še ni videl zmaja? Ne mislimo živega, ampak iz papirja narejenega, ko se je dvigal in plaval mogočno visoko v zraku? Ali pa znate vsi izgotoviti takega velikana zmaja? Naslednje vrstice, ki jih pojasnjuje pridejana slika (Št. 7), naj podajo kratek navod.

Prvo, kar potrebujemo za zmaja, je trdno ogrodje. To naredimo iz dveh palic, ene podolžne, približno 1 m dolge, in ene povprečne, okrog 60 cm dolge. Povprečno palico

pritrđimo kakih 40 cm od enega konca podolžne palice. Tako dobimo podobo križa (*abcd*). Oba konca prečne palice zvežemo preko zgornjega konca podolžne palice v polkrogu z žico ali z vrbovimi šibicami, katere pritrđimo na koncih (*c, d*). Dobro je, če ostane vrhni konec podolžne palice prost, ker zmaj kaj rad pade na ta nos in bi bi se razbil, ako bi ne bilo tega konca. Zdaj zvežemo še konca prečne palice (*c, d*) s spodnjim koncem podolžne palice (*b*). V ta namen pritrđimo močan motvoz pri (*c*), ga ovijemo na spodnjem koncu (*b*) in ga privežemo spet pri (*d*) na prečni palici. Tako smo dobili

ogrodje za zmaja.

Treba, da ga zdaj oblečemo. Najbolše je, da vzamemo močan papir, kakor se rabi za zavijanje. Po velikosti ogrodja odrežemo papir, ki pa mora biti toliko večji, da ga moremo kroginkrog zapogniti in prilepiti ali prišiti na ogrodje.

Št. 7.

Dalje prevrtamo podolžno palico na dveh primerno oddaljenih krajih, namreč nad in pod prečno palico, potegnemo vrvico skozi in jo pritrđimo, kakor kaže na sliki pikčasta črta (*egf*). Na to zanjko privežemo (pri *g*) dolgo vrvico, čim daljšo, tem bolje, da bo mogel zmaj tem višje v zrak in ga bomo vendar ohranili v svoji oblasti. Poglavitna skrb bodi, da zgoraj imenovano zanjko naredimo tako, da se bo zmaj vodoravno zibal, ako ga za zanjko dvignemo. Če je ena stran zmaja težja, moramo nasprotno stran primerno obtežiti s tem, da n. pr. privežemo papirnat čop na lažjo stran, ali si pomagamo kako drugače. Slednjič privežemo še na spodnjem koncu daljši motvoz, n. pr. 3 m dolg, ga okrasimo s papirnatimi odrezki in pridenemo še na koncu tega motvoza precej težak papirnat čop. Tako je dobil zmaj gibčen rep.

Ob ugodnem vremenu, najboljše, če je malo vetrovno, poskusimo na planem srečo z zmajem, da ga spravimo v zrak.

Eden izmed tovarišev naj prime zmaja pri spodnjem koncu in naj ga drži navpik. Drugi, ki ima v roki dolgo vrvico, naj gre vetru nasproti. Ta vrvica naj bo odmotana približno 15—20 m. Ko je vrvica napeta, naj tovariš spusti zmaja, ali bolje, pahne naj ga v zrak, ti pa, ki držiš vrvico, steci nekoliko korakov proti vetru. Veter bo zanesel zmaja v zrak, dvigal se bo višje in višje, ti pa ne boš imel drugega posla, kakor, da boš zmaja vladal. Kolikor časa se bo zmaj dvigal, toliko časa popuščaj vrvico, ko pa bo hotel zmaj padati, pa zopet vrvico nategni, in zmaj se bo dvigal. Ko si pridobiš nekoliko vaje, boš imel ob ugodnem vremenu veliko veselje z zmajem.

Kinezi, katerim se pripisuje iznajdba zmaja, napravljajo zmaje v raznih čudnih podobah, ter jih živo pobarvajo. Veselé se jih vsi, stari in mladi. J. D.

Modrost v pogovorih, domačih in tujih.

Blago.

Blago gre gori po niti, doli po vrvi. (*Zapravi se lahko, pridobiti je težko.*)

Blago odide, um ti pride. (*Zapravljevec prepozno spozna, kaj je imel. Zlasti mladi bogatini so večkrat nespametnega vedenja; zmodri jih šele uboštvo, kakor izgubljenega sina.*)

Pri blagu, s katerim vse kupčuje, je malo dobička. (*Konkurenca trgovcem ni ljuba. Ni vselej najboljša to, s čemur se jih veliko peča. Saj je Žveličar sam rekel, da jih malo gre po poti, ki pelje v življenje.*)

Dobro blago ni nikoli predrago — Dobro blago se ne preplača. — Slabo blago ni nikoli poceni. — Slabo blago je po vinarju predrago. (*Ako kdo kupi dobro blago, mu kaj zaleže; slabo mu pa nič, ali skoro nič ne koristi, torej je škoda vsakega vinarja, ki ga je izdal.*)

Dobro blago se samo ponuja. — Dobregra blaga ni treba dolgo ponujati. (*Dobri ljudje se sami prikupujejo, da pridejo k boljšemu kruhu, v boljše službe.*)

Dobro blago je trpežno. (*Vrli ljudje so vztrajni, značajni.*)

Slabo blago potrebuje veliko besedi. — Ni vsako blago dobro, katero hvalijo sejmariji. — Blago hvali, kdor se ga hoče znebiti. (*Ni vselej najboljši človek, kateri ima veliko protekcije, mnogo priporočevalcev.*)

Vsak sejmari prodaja tako blago, kakršno ima. (*Vsakdo govori, kakor zna; kaže se takega nazunaj, kakršen je znotraj itd.*)

Blago se kupi, a sreča se ne dobi za nameček. (*Našim naporom je treba tudi blagoslova božjega.*)

Vsako blago ima svoj čas. (*Pri svojih opravilih in podjetjih ne smemo zamuditi prave prilike.*)

Kdor ne zna hvaliti blaga, ne zna prodajati. (*To velja govorniku, kateri hoče poslušalce vneti za kako reč*)

Reki: Novo blago (= nove moči.) Blago je popoprano ali osoljeno (= drago) Bil je z blagom na dobrem sejmu. (*Če se je komu kaj posebno posrečilo.*) Zna prodati svoje blago (= dobro porabiti to, kar zna.) Njegovo blago je vselej najboljše (*se reče domišljavemu bahaču.*)

Zastavica.

(*Priobčil Fr. Kramar.*)

Beseda prva moško ime znači, ki znano je v družini že domači, in v drugi pa dobiš ime moža, kateri v tužni Istri je doma. Če pa obe besedi v eno združiš, ti pesnika veljaka imenuje, katerega Slovenec vsak spoštuje.

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnji številki.)

Listnica uredništva.

Mara: Oprostite; prihranjeno je za prihodnje leto. Manjše črtice dobrodošle. — F. S. B. Morda se bo dalo kaj malega zbrati. V celoti je pa še pregoleno. — I. C. Hvala, priredimo. — X: Tupatam katera teh starokrščanskih legend! V večini so že znane iz propovedi.

„Vrtec“ izhaja 1. dne vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 5 K 20 h, za pol leta 2 K 60 h — Uredništvo in upravništvo sv. Petra cesta št. 78, v Ljubljani.